

בית דין ירושלים

לדיני ממונות ולבירור יוחסין

נכרית שהיתה נשואה לישראל והתגיירה
לענין הבחנה ודם חימוד

תיק יוחסין מס' 163-עא

נושא הדיון

נכרית שהיתה נשואה לישראל והתגיירה, וחזרה ונישאה באותו יום לבעלה הראשון. היא הציגה לביה"ד שנייר אותה מסמכים רפואיים שהיא נותחה בעבר להסרת גידול מרחמה. ביחד עם המתגיירת התגיירו גם שלושה ילדיה, כשהקטן שבהם הוא ילד בן 13 ושבועיים, ובמעב"ד שלו נכתב אישור על גיור רגיל, ולא נכתב שנבדקה גדלותו כדי שלא יצטרכו לדעת בי"ד על הגיור.

שני הבנים המבוגרים נקרא שמם בישראל לאחר הגיור בשמות חדשים, ואילו הבן הצעיר נשאר באותו שם שניתן לו בגיותו "דוד בן אאע"ה".

המתגיירים בקשו אישור בית הדין לגיורם כדמו"י. הם הציגו אישורי רבנים המכירים אותם ביהדותם שהם ממשיכים לשמור תו"מ וקשורים לקהילה הדתית במקום.

פסק דין

בית הדין אישר את גיורם כדמו"י.

(-) אברהם דוב לוין, אב"ד (-) (-)

השאלות לדיון

- א. ישראל שהיה נשוי לנכרית ונתגיירה אם מותרים להנשא כדמו"י.
- ב. האם זקוקים לחדשי הבחנה.
- ג. האם חוששי"ן אצלה לדם חימוד להצריכה ז' נקיים לפני החופה.

ד. נכרי בן 13 ושבועיים, עפ"י מה נקבע שהוא גדול שמתגייר על דעת עצמו.
ה. האם יש ענין ליתן למתגייר שם חדש לאחר הגירות.

תשובה

א. פסק צו"ע אזהע"ז סי' יא סעי' ה: הנטען משפחה וגויה ונתגיירה ונשתחררה לא יכנוס ואם כנס לא יוליא. ונחלקו הראשונים בטעם האיסור. לדעת רש"י יצמות כד צ הוא משום לזות שפתיים דאתו לאחזוקי קלא קמאי, ולדעת הרשב"א הלזות שפתיים היא שיאמרו שנתגייר שלא לש"ש, וכן מצואר ברמב"ן וריטב"א והגר"א באזהע"ז סי' קעז ס"ק יז. וכתב באחיעזר ח"ג סי' כו דצנשואה אללו בערכאות צפרהסיה דרך נישואין לא שייך החשש דלאחזוקי קלא קמאי, דהקול כבר נתחזק ע"י פרסום הנישואין שצתחילה. ועיי' פס"ד ירושלים כרך ז עמ' סג עפ"י שו"ת פאר הדור להרמב"ם, וקובץ תשובות ממרן הגריש"א ח"ג סי' קמט.

ב. צמשנה יצמות מא א: וכן שאר הנשים לא יתארסו ולא ינשאו עד שיהיו להן שלושה חדשים. אחד בתולות אחד גרושות ואחד אלמנות, אחד נשואות ואחד ארוסות. ובגמ' שם מצ א בשלמא יצמה כדאמרן אללא שאר כל הנשים אמאי, אמר ר"נ אמר שמואל משום דאמר קרא להיות לך לאלהים ולזרעך אחרין, להבחין בין זרעו של ראשון לזרעו של שני. מתיב רבא לפיכך גר וגיורת לריכים להמתין ג' חדשים, הכא מאי להבחין איכא. ה"נ איכא להבחין בין זרע שנזרע בקדושה לזרע שלא נזרע בקדושה. רבא אמר גזירה שמא ישא את אחותו מאציו וייצם אשת אחיו מאמו ויוליא את אמו לשוק ויפטור את יצמתו לשוק. ופרש"י אם נשאת תוך ג"ח וילדה והוא בן ט' לראשון ונולד צביתו של שני וסבור שהוא בנו וישא את צת בעלה הראשון שיש לו מאשה אחרת והיא אחותו מן האב. ע"כ. והרי"ף הביא גם טעמא דרבא וגם טעמא דר"נ אמר שמואל, וכתב בערוך השלחן סי' יג סוף סעי' ה דליכא פלוגתא בין הטעמים.

וצו"ת עזרת כהן סי' יד הביא ראיה מהריב"ש סי' ריז, הוצא צו"ע אזהע"ז סי' יג סעי' ז, דפילגש המיוחדת לאיש שרולה להנשא לאחר לריכה להמתין, שלפי שיוצאת עם חשוקה כיוצאת תחת בעלה דמי, ואין זה זנות בעיניה שמתהפך, ואדרבא היא רולה שתתעבר כדי שיהא לה בנים ממנו. וכשם שהפילגש לריכה להמתין כשרולה להנשא לאחר, כך צמיוחדת לנכרי, שכיון שנתחדה לו אינה בכלל מזנה שמתהפכת וצודאי שדעתה להתעבר וודחה דברי משפטי עוזיאל אזהע"ז סי' כו סעי' א שהתיר צלי הצחנה). והביא ראיה מתוס' מגילה יג צ ד"ה וטובלת, שהקשו וא"ת והא לא היה שם הצחנת ג"ח, שהרי צכל יום היה אותו רשע מצוי אללה. וי"ל שהיתה משמשת צמוך. מפורש בתוס' שגם צישראלית המיוחדת לגוי לריכה הצחנה. עיי"ש. וכ"כ צנחלת צבי (פעלדער) ח"א מהדו"ת עמ' סד.

וחבר צית הדין הגר"נ אייזנשטיין שליט"א שמע ממרן הגרי"ש אלישיב שליט"א שצריכה הצחנה.

ג. עיי' שבט הלוי ח"י סי' רלג באופן שחיה בגיותה עם ישראל ונתגיירה, אם לריכה הפסק טהרה, שהדגול מרצבה יו"ד סי' רסט מקיל בזה שאין לריכה כלל פרישה מטעם חימוד, וצתשוצות מהרש"ס ח"ג סי' רד נתעורר מטעם שהיא זבה מגזירת גויים שהם כזבים, אמנס דעתו נוטה להקל בזה. ע"כ. וכן הביא צ"חוקת משפט" אבהע"ז סי' ו (עמ' מה) בשם מרן הגרי"ש אלישיב שליט"א בגיורת שהיתה נשואה לישראל בגיותה "לענין דס חימוד מבואר בדגול מרצבה יו"ד סי' רסט דצכה"ג אין לריד" (ועיי' שבט הלוי ח"ה סי' קיא אות א' בנערה שהתנהגה בטהרה ולניעות ונשתדכה לבחור כהלכה והתחילה לספור ז"נ ונתגלה שרובץ עליה ספק גירות ולריכה לטבול כגיורת, אם הימים שספרה קודם שטבלה כנ"ל עלו לה, והשיב: הנה בגיורת ממש פשוט דאין הספירה לפני הגירות כלום, מ"מ גם כאן אף דסופרת מלד ספק ישראלית, דמלד הגויות לא שייך טומאה דדלמא ראתה מחמת חימוד, מ"מ כיון דספרה בשעה שעדיין אינה עומדת לנישואין כי היא מעוכבת מעשה גירות, אפילו על הספק, לא סמכה דעתה, ואפילו נימא כיון דהגירות הוצטח לה ואינו מחוסר זמן דסמכה דעתה והיא בכלל תביעה ונתפייסה, מ"מ קרוב לשמוע דאחר הגירות מתחיל חימוד חדש בשעה שעלתה מטבילה כישראלית גמורה. ונו"נ בזה עם ת"ח גדולים והלרכנו לספור ז"נ אחרי טבילת ספק גירות. ע"כ).

ד. עיי' שו"ת חת"ס יו"ד סי' שיז ומנ"ח מ' קל ואו"ש אסו"ב פ"ג ה"ב שלא נאמר דין גדלות בשנים אלא לישראל אבל צ"נ חייב כשהגיע לכלל דעת, וכן דייקו מלשון התור"ד כתוצות יא ששיעור גדלות בגר קטן שיכול למחות הוא משהגיע לכלל דעת. ועיי' פס"ד ירושלים כרך א' יהדות עמי עח. ובנידון זה שהילד היה בן 13 ושבויעיים היה על הצ"ד לבדוק אם נעשה גדול כישראל בשנים וסימנים, או כצ"נ אם הגיע לכלל דעת, שאל"כ היו לריכים לגייר אותו ע"ד צי"ד וכשיגדל יוכל למחות.